

ماری اینینگ (۱۷۹۹ - ۱۸۴۷)

علیرغم انتشار کتب و مقالات متعدد درباره مری اینینگ، هنوز بخشهای زیادی از دوران حیات وی آشکار نگردیده وعده زیادی از مردم و متخصصان، از تلاشهای وی در راه پیشرفت علم دیرینه شناسی بی خبرند. چگونه ممکن است شخصی لقب مشهورترین و مهمترین فسیل شناس دنیا را داشته باشد و هنوز عده ای از دیرینه شناسان حتی نامش را نشنیده باشند؟ او زنی بود در یک انگلستان مردانه!

مری اینینگ در ۱۷۹۹ بدنیآ آمد. پدرش ریچارد و مادرش مری اینینگ از ساکنان سواحل

جنوبی بریتانیای کبیر بودند. سواحل منطقه لایم رگیس (Lyme Regis) از نظر فسیل شناسی دریای ژوراسیک بسیار غنی می باشند. ریچارد و انی ده بچه داشتند، اما تنها دوتای آنها یعنی مری و ژوزف به سن بلوغ رسیدند، شغل اصلی ریچارد کمدسازی بود و گاهی نیز فسیل جمع می کرد. متأسفانه ریچارد پدر آنی در سال ۱۸۱۰ درگذشت و خانواده اش را با کلی بدهی رها کرد. با این حال یک میراث جالب توجه بجای گذارد، و آن مهارتهای شناسایی و جمع آوری فسیل ها بود که بعدها ثبت شد؛ یکی از بهترین و مؤثرترین اتفاقات تصادفی در زمینه علم نوپای دیرینه شناسی بوده است.

سالهای متمادی فقر و تنگدستی خانواده اینینگ آنها را مجبور به فروش کلکسیون پدر نمود، تا اوایل دهه ۲۰ که سرهنگ توماس بیرچ، که یک کلکسیونر فسیل بود، به دیدار آنها آمد تا هم از نزدیک دیداری با این خانواده اهل علم داشته باشد و هم مشکل فقرشان را که سالها با آن دست به گریبان بودند برطرف نماید. از اینرو تصمیم

به حراج کلیه فسیل های خود و اختصاص درآمد آن به خانواده ایننگ نمود. سرهنگ بیرچ اعتقاد داشت که خانواده ای که تقریباً تمام فسیلهای خوب را کشف کرده بوده نباید با چنین دشواری زندگی کند. چند سال بعد یعنی در اوایل دهه ۲۰ مری که در خانواده به عنوان دختری باهوش و علاقه مند به فسیل شناسی شناخته شده بود، مسئولیت تجارت فسیل در خانواده را به عهده گرفت. اما برادرش ژوزف جمع آوری فسیل را رها کرده و به کار مبل سازی روی آورده بود.

مری شهرتش را مدیون کشف فسیل یک ایکیتوزور می باشد، اما داستانی می گوید که وی خودش آن را کشف نکرده، بلکه به انجمن علمی لندن کمک کرد، نمی تواند صحیح باشد، چرا که اکتشاف ایکیتوزور در فاصله سالهای ۱۸۱۱-۱۸۰۹ اتفاق افتاده و در آن زمان مری فقط ۱۲-۱۰ سال داشته! از سوی دیگر وقتی مری بیشتر قطعات را پیدا کرده بود، ۱۲ ماه قبل برادرش نیز قطعاتی از آن را یافته بود.

آنچه درباره این خانواده فسیل شناس اهمیت دارد این است که همه اعضای خانواده به نوعی در این کار دخالت داشتند، لکن مهارت و خستگی ناپذیری مری سبب کشفیات فسیلی ارزنده ای گردید که در نهایت منجر به گذر از زندگی فلاکت بار و بی پولی شد. فسیل هایی که آنها جمع کرده بودند نه تنها مورد توجه موزه داران و دانشمندان بود بلکه توجه ثروتمندان اروپایی که علاقمند به کلکسیونهای خاص بودند را نیز به خود جلب کرده بود.

کشفیات مری بسیار متعددند، از جمله همان ایکیتوزور، اما شاید مهمترین کشف او از دیدگاه علمی کشف پلسیوزور باشد. مری برای شناسایی نمونه طرحی از آن را برای جورج کوویر (George Cuvier) آناتومیست فرانسوی فرستاد. کوویر به ارزش آن شک کرد، ولی پس از مدتی تحقیق متوجه شد که آنچه کشف شده یک نمونه بی نظیر است، لذا خانواده ایننگ یک شبه به ثروتی بزرگ رسید و از سوی فسیل شناسان مشهور به عنوان بخشی از جامعه علمی به رسمیت شناخته شد.

علیرغم این کشف بزرگ، اکثر فسیل های مری سر از موزه ها و کلکسیونهای شخصی در آوردند و کسی که بتواند به درستی آنها را شناسایی کرده و مانند نمونه قبلی از وی قدردانی کند، پیدا نشد. به تدریج با گذر زمان و پس از طی سالها به دلیل آنکه مدرک خاصی درباره مهارت های مری در دست دانشمندان و جوامع علمی و

مورخان نبود، او و خانواده اش از یادها رفتند. علاوه بر این دو عامل مهم دیگر نیز وجود داشتند، وضعیت اجتماعی و جنسیت مری. بسیاری از دانشمندان آن زمان نمی توانستند این حقیقت را باور کنند که یک زن جوان آنهم از یک خانواده فقیر توانسته به چنان دانش و مهارت هایی دست یابد.

به عنوان مثال در ۱۸۲۴ هریت سیوستر Lady Harriet Sivester، پس از دیداری که با مری داشت در دفتر خاطراتش آن دیدار را چنین توصیف می کند: "... چیز فوق العاده ای که در وجود این زن هست این است که آنقدر خودش را وقف علم فسیل شناسی کرده که با دیدن یک قطعه استخوان حتی نام قبيله آن موجود را به شما می گوید. او استخوان را روی یک صفحه چیده و پس از پایان به هم می چسباند. سپس نقاشی از روی شکل به دست آمده می کشد. آنچه من دیده ام بی شک گوشه ای از یک لطف الهی می باشد، این که دختری تا این حد فقیر و تحصیل نکرده حتماً مورد توجه خداوند بوده است، او توانسته تنها از طریق خواندن و کارکردن بر روی فسیل هایش به اندازه ای از دانش برسد که بتواند استادان و مردان باهوش را مخاطب خود قرار دهد و آنها نیز همگی تصدیق می کنند که اطلاعات او در زمینه فسیل شناسی از هر فرد دیگری در بریتانیا بیشتر است".

آنچه درباره مری اهمیت دارد و خاطرات خانم سیوستر نیز مؤید آن است این است که مری فقط یک کلکسیونر نبوده بلکه نسبت به آنچه جمع آوری می کرده، آگاهی علمی داشته و اگرچه به تحصیلات عالی دست نیافته بوده لکن فعالیت هایش از سوی دانشمندان زمان خود مورد تأیید قرار گرفته است. کشفیات وی کمک فراوانی به بازسازی تاریخ و حیات گذشته زمین نموده است.

مری ایننگ در ۱۸۴۷ بدرود حیات گفت.

منبع: About.com

مترجم: سیروس امینی